

Uchwała nr 3/2016
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 13 stycznia 2016 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Pielgrzymka
nr XVI/83/15 z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie określenia wzorów
formularzy informacji i deklaracji podatkowych

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1113, z późn. zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

części uchwały Rady Gminy Pielgrzymka nr XVI/83/15 z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych, w zakresie wymogu złożenia oświadczenia o treści „Świadomy/a/ odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego, oświadczam, że podane przeze mnie dane są zgodne z prawdą”, zawartego w załączniku nr 1 „Informacja w sprawie podatku od nieruchomości” (część F), w załączniku nr 5 „Informacja w sprawie podatku leśnego” (część G) oraz w załączniku nr 6 „Deklaracja na podatek leśny” (część G) — wobec braku podstawy prawnej do zawarcia we wzorach formularzy informacji i deklaracji podatkowych regulacji dotyczących odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Pielgrzymka nr XVI/83/15 z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 31 grudnia 2015 roku.

Podjmując przedmiotową uchwałę Rada Gminy Pielgrzymka wprowadziła wymóg złożenia oświadczenia o treści „Świadomy/a/ odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego, oświadczam, że podane przeze mnie dane są zgodne z prawdą”, zawartego w załącznikach do tej uchwały, tj. w załączniku nr 1 „Informacja w sprawie podatku od nieruchomości” (w części F), w załączniku nr 5 „Informacja w sprawie podatku leśnego” (w części G) oraz w załączniku nr 6 „Deklaracja na podatek leśny” (w części G).

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, Rada Gminy Pielgrzymka wprowadzając obowiązek złożenia przez podatnika stosownego oświadczenia działała bez podstawy prawnej. Wprawdzie na podstawie art. 233 kodeksu karnego przestępstwem jest złożenie fałszywego oświadczenia, na przykład w kwestionariuszach lub formularzach, jednakże przepis przewidujący odpowiedzialność za przestępstwo opisane w tym artykule nie znajduje zastosowania do informacji i deklaracji podatkowych. Warunkiem odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia jest, by przepis ustawy, na podstawie której oświadczenie jest składane, przewidywał możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 6 kodeksu karnego). Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 20 lutego 2014 r. (I SA/Ke 30/14) stwierdził, że takie oświadczenie mogłoby się znaleźć w deklaracjach i informacjach podatkowych, gdyby ustawa przewidywała taką odpowiedzialność, a dodatkowo gmina była ustawowo upoważniona do odbierania od podatników stosownych oświadczeń. Jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza

wprost do ustawy i dopiero wówczas — w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji — możliwe byłoby odwoływanie się przez organ do pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań). Tymczasem przepisy ustaw: o podatkach i opłatach lokalnych (art. 6 ust. 13 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. — Dz.U. z 2014 r. poz. 849, z późn. zm.), o podatku rolnym (art. 6a ust. 11 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. — Dz.U. z 2013 r. poz. 1381, z późn. zm.) i o podatku leśnym (art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 30 października 2002 r. — Dz.U. z 2013 r. poz. 465, z późn. zm.), które stanowią podstawę prawną do podjęcia badanej przez Kolegium uchwały, nie przewidują takiej możliwości, a zawierają upoważnienie jedynie do określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji obejmujących dane niezbędne do wymiaru i poboru tych danin (zob. wyrok WSA w Krakowie z dnia 12 lutego 2014 r., I SA/Kr 2226/13). Co więcej, brak jest jakichkolwiek przepisów ustawowych, które dawałyby radzie gminy ogólną kompetencję do stanowienia aktów prawa miejscowego, których poszanowanie wymuszone byłoby odpowiedzialnością karną.

Sankcje za podawanie nieprawdy lub zatajenie prawdy przy składaniu deklaracji i informacji podatkowych przewiduje natomiast art. 56 kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 września 1999 r. — Dz.U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.). Odpowiedzialność na podstawie tego przepisu nie jest uzależniona od wcześniejszego pouczenia.

Kolegium zauważa ponadto, że zawarte w załączniku nr 1 „Informacja w sprawie podatku od nieruchomości”, w załączniku nr 3 „Informacja w sprawie podatku rolnego” i w załączniku nr 5 „Informacja w sprawie podatku leśnego” pouczenie zawiera zapis o treści „O wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość zobowiązania podatkowego: powierzchni, sposobu użytkowania, prowadzonej działalności gospodarczej — zawiadomię tutaj organ podatkowy w terminie 14 dni od zaistnienia zmiany.”. Powyższe sformułowanie nie spełnia wymogów pouczenia, bowiem zawiera elementy charakterystyczne dla oświadczenia składanego przez podatnika.

Wzór deklaracji na podatek od nieruchomości, stanowiący załącznik nr 2 do uchwały, zawiera natomiast pouczenie o treści „Deklaracja stanowi podstawę wystawienia tytułu wykonawczego zgodnie z Ordynacją podatkową.”. Przepisy wskazanej ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.) nie zawierają regulacji dotyczących egzekucji należności pieniężnych. Warunki prowadzenia egzekucji administracyjnej zostały unormowane w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2014 r. poz. 1619, z późn. zm.).

Dodatkowo Kolegium zwraca uwagę, że:

- wzory informacji i deklaracji na podatek rolny (załączniki nr 3 i 4) obejmują rubryki oznaczone jako „użytki zielone” oraz „grunty zadrzewione i zakrzaczone położone na UR”, co nie odpowiada terminologii używanej w ustawie o podatku rolnym oraz oznaczeniom gruntów rolnych, stosowanym na podstawie § 68 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. z 2015 r. poz. 542 i 2109); ponadto w przedmiotowych wzorach w rubrykach obejmujących grunty rolne zabudowane pominięto klasę I;

- we wzorach informacji i deklaracji na podatek leśny (załączniki nr 5 i 6) w odniesieniu do składających deklaracje posłużono się terminologią właściwą dla podatku od nieruchomości.

Kolegium Izby wskazuje, iż uchwały w sprawie podatków należą do kategorii uchwał zaliczanych do prawa miejscowego, zatem ich postanowienia winny być precyzyjne i zawierać legalne sformułowania wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów, tak aby nie nasuwały wątpliwości co do ich interpretacji i stosowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Pielgrzymka przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

Zastępca Przewodniczącego Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Marek Głód